

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

I FEEL
SLOVENIA

Sofinancira
Evropska unija

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV PREHOD MLADIH +

Špela Jakša

Direktorat za invalide

Brežice, 15. 5. 2025

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- ▶ Projekt je potekal od januarja 2018 do avgusta 2022;
- ▶ sofinanciran iz državnega proračuna in Evropskih socialni skladov;
- ▶ ideja zaradi težav mladih s posebnimi potrebami pri prehodu iz šolanja na trg dela;
- ▶ pomoč skoraj 2100 mladim s posebnimi potrebami;
- ▶ ozaveščanje širše družbe o pomenu zaposlovanja mladih s posebnimi potrebami;
- ▶ izvajalci :
 - ▶ Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji in
 - ▶ vsi izvajalci zaposlitvene rehabilitacije.

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- ▶ Povezovalni člen med sistemom šolanja in sistemom zaposlovanja.
- ▶ Sistem šolanja:
 - ▶ omogoča otrokom s posebnimi potrebami vključitev v program, ki je prilagojen njihovim zmožnostim;
 - ▶ obstajajo različni programi in različne oblike šolanja, glede na posebne potrebe posameznega otroka.
- ▶ Sistem zaposlovanja:
 - ▶ osebe s posebnimi potrebami oz. invalidi se lahko zaposlijo v različnih delovnih okoljih (običajno delovno okolje, podporne in zaščitne zaposlitve);
 - ▶ zaposlitev je odvisna od posameznikovih sposobnosti oz. zmožnosti, delovne učinkovitosti in potreb posameznika.

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA vs. PREHOD MLADIH +

- **NAMEN PREDHODNEGA PROJEKTA:** vplivati na večjo socialno vključenost mladih s posebnimi potrebami in prispevati k oblikovanju enotnega podpornega okolja kot vmesnika med šolo in trgom dela za opolnomočen vstop mladih s posebnimi potrebami na trg dela;

- **NAMEN PROJEKTA PREHOD MLADIH+**

Sofinanciranje **1 nacionalnega partnerstva**, v okviru katerega se bodo izvajale projektne aktivnosti prehoda mladih:

- priprava predloga standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije za mlade s posebnimi potrebami,
- celostno sistematično strokovno delo za opolnomočen vstop mladih s posebnimi potrebami na trg dela ter
- izvedba kampanje za ozaveščanje delodajalcev in s tem povečanje zaposlitvenih možnosti mladih s posebnimi potrebami in spodbujanje njihovega socialnega vključevanja.

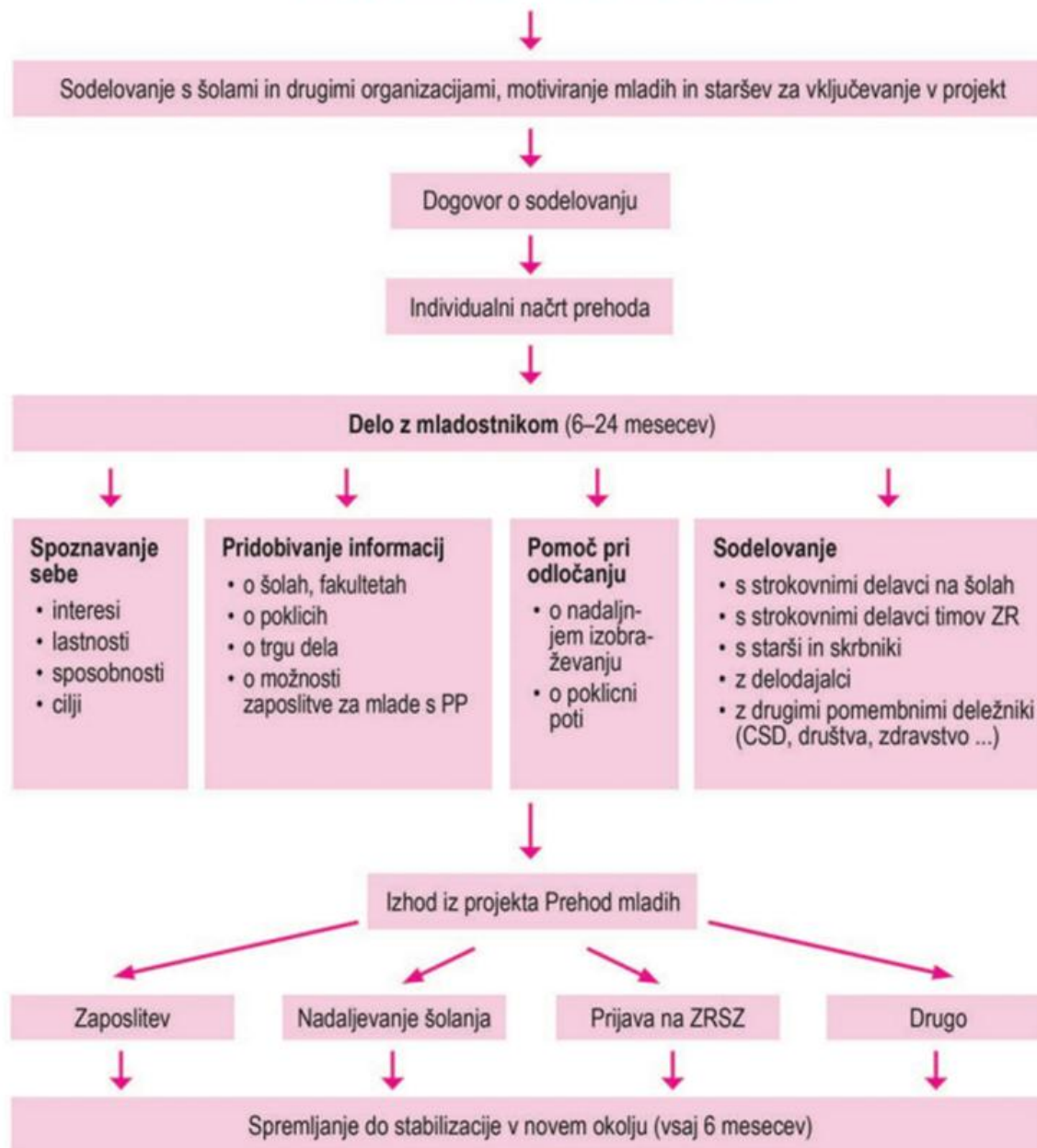
CILJNA SKUPINA OBEH JAVNIH RAZPISOV

Ciljna skupina javnega razpisa so mladi (do vključno 26. leta starosti, pri predhodnem projektu do 29. leta starosti) z izdano odločbo o usmeritvi s strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov vzgoje in izobraževanja z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe vzgoje in izobraževanja oziroma posebne programe vzgoje in izobraževanja, in sicer mladi:

- z motnjami v duševnem razvoju,
- slepi in slabovidni,
- z okvaro vidne funkcije,
- gluhi in naglušni,
- z govorno-jezikovnimi motnjami,
- gibalno ovirani,
- dolgotrajno bolni,
- z avtističnimi motnjami ter
- s čustvenimi in vedenjskimi motnjami.

Mladi morajo biti v trenutku vključitve v projekt Prehod mladih + vključeni v proces izobraževanja.

PROJEKT PREHOD MLADIH

Slika 1. Aktivnosti znotraj projekta Prehod mladih

Vir: Zaključni zbornik projekta prehod mladih

POMEN INDIVIDUALNEGA NAČRTA PREHODA

- **INDIVIDUALNI NAČRT PREHODA** - ključni dokument pri delu s posameznikom:
 - osnovni podatki o posamezniku;
 - celostna ocena posameznikovega delovanja;
 - zastavljeni cilji, ki jih želi posameznik doseči v okviru projekta.
- **NAMEN** individualnega načrta prehoda:
 - načrtovanje in upravljanje celotnega procesa prehoda na ravni posameznika.
- **OSNOVA** za motivacijo in opolnomočenje posameznikov ter njihovo spremljanje po aktivnem prehodu.
- **CILJI** so bili praviloma vezani na nadaljnje izobraževanje oziroma na zaposlitev.

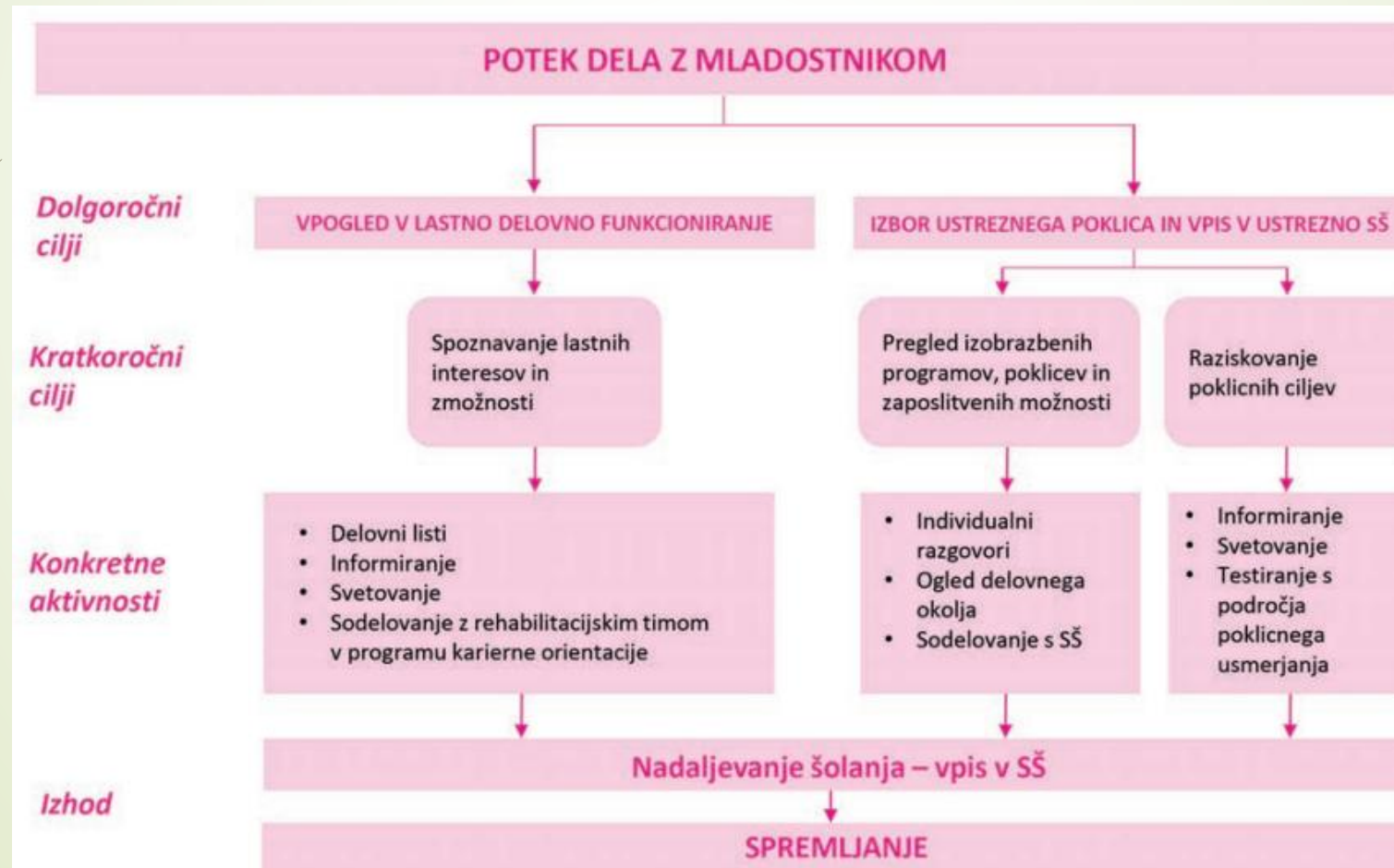
PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- ▶ **REZULTATI** (vir: Zaključni zbornik projekta prehod mladih):
 - ▶ 60,7 % vključenih posameznikov in 39,6 % posameznic (največ iz osnovne šole in osnovne šole s prilagojenim programom);
 - ▶ največ otrok s kombinacijo dveh ali več motenj, sledijo dolgotrajna bolezen ter motnja v duševnem razvoju (nad 20% vključenih);
 - ▶ pod 10% vključenih: čustvene in vedenjske motnje, avtistične motnje, gibalna oviranost, gluhotata in naglušnost ter govorno-jezikovne motnje;
 - ▶ najmanj vključenih s slepoto in slabovidnostjo oziroma okvaro vidne funkcije (1,4%);
 - ▶ največ izhodov z nadaljevanjem šolanja, sledijo drugi izhodi, prijave na Zavod republike Slovenije za zaposlovanje in zaposlitve (v vseh letih pod 2%).

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

► PRIMERI DOBRIH PRAKS:

- prehod iz osnovne šole v srednjo šolo:

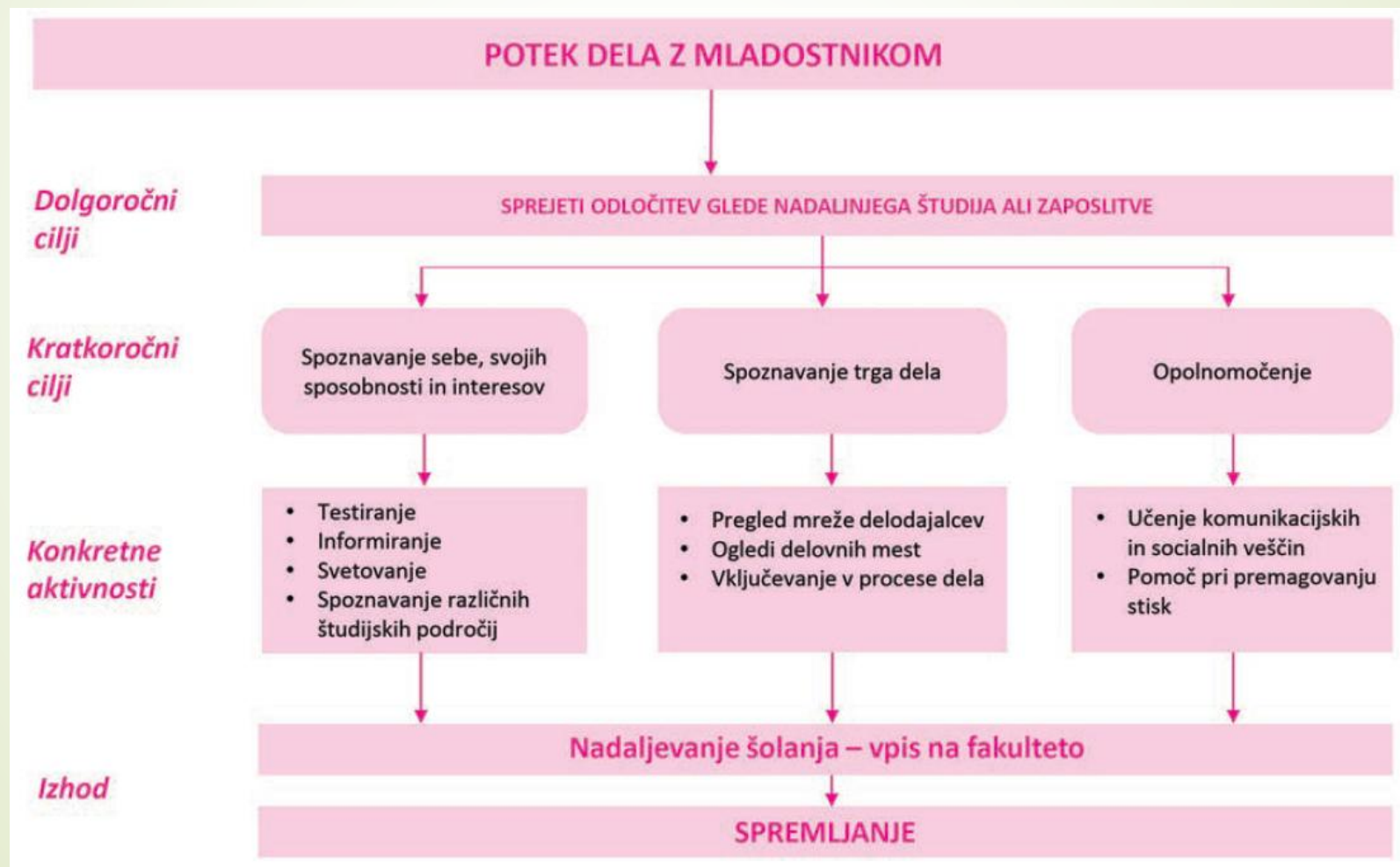
PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod iz osnovne šole v srednjo šolo:

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod iz srednje šole na fakulteto:

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod iz srednje šole na fakulteto:

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod iz srednje šole na fakulteto:

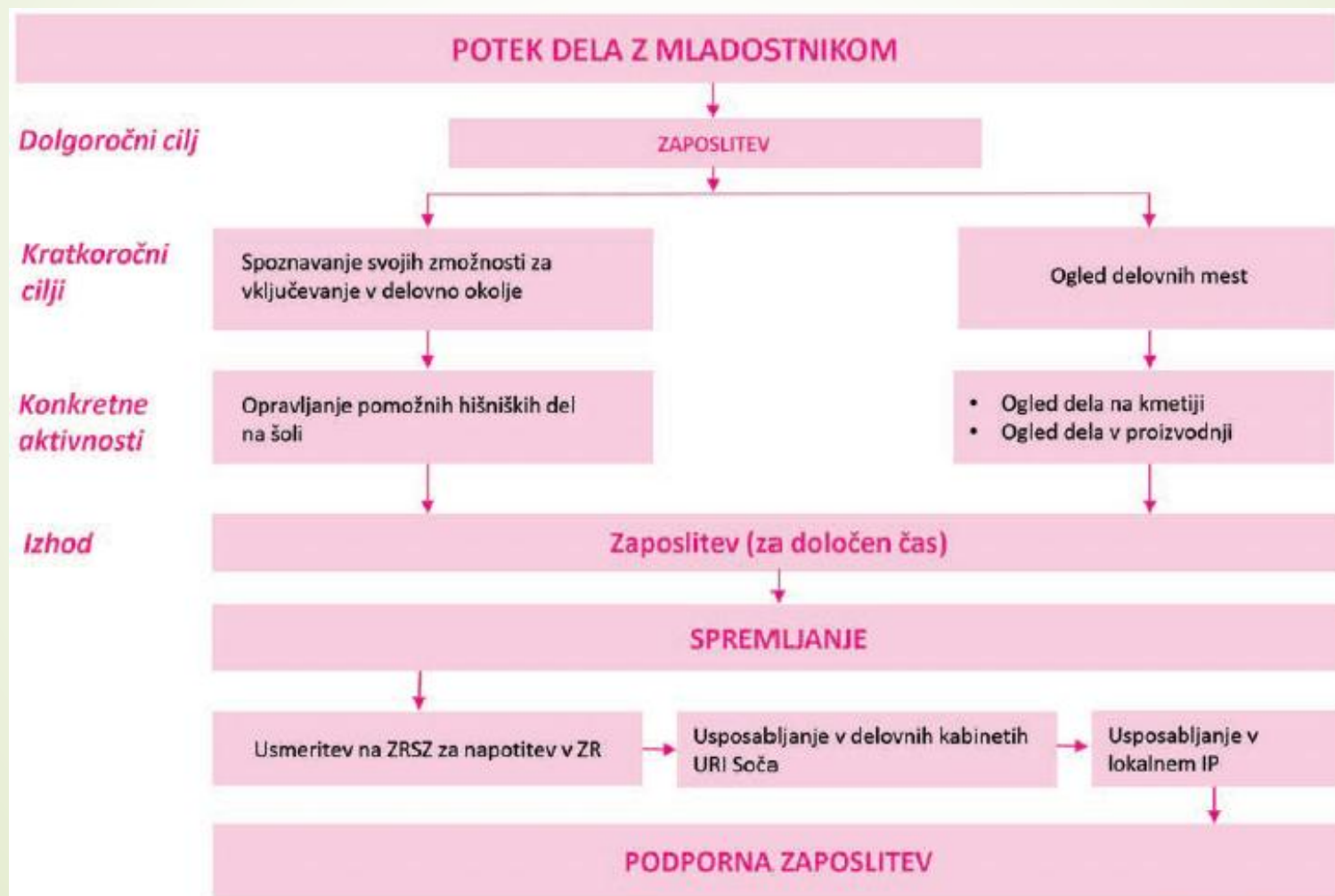
PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod iz srednje šole na fakulteto:

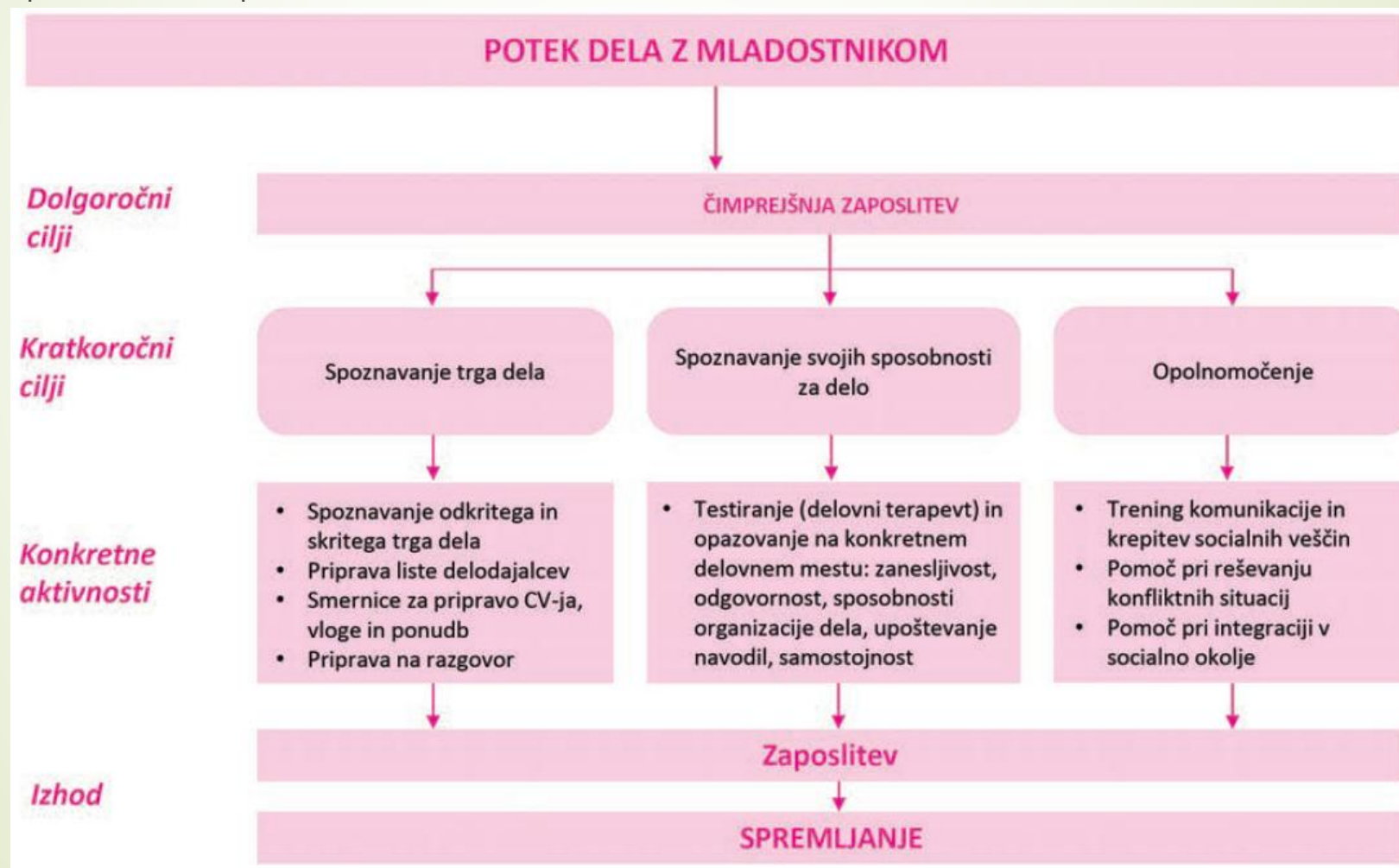
PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod v zaposlitev:

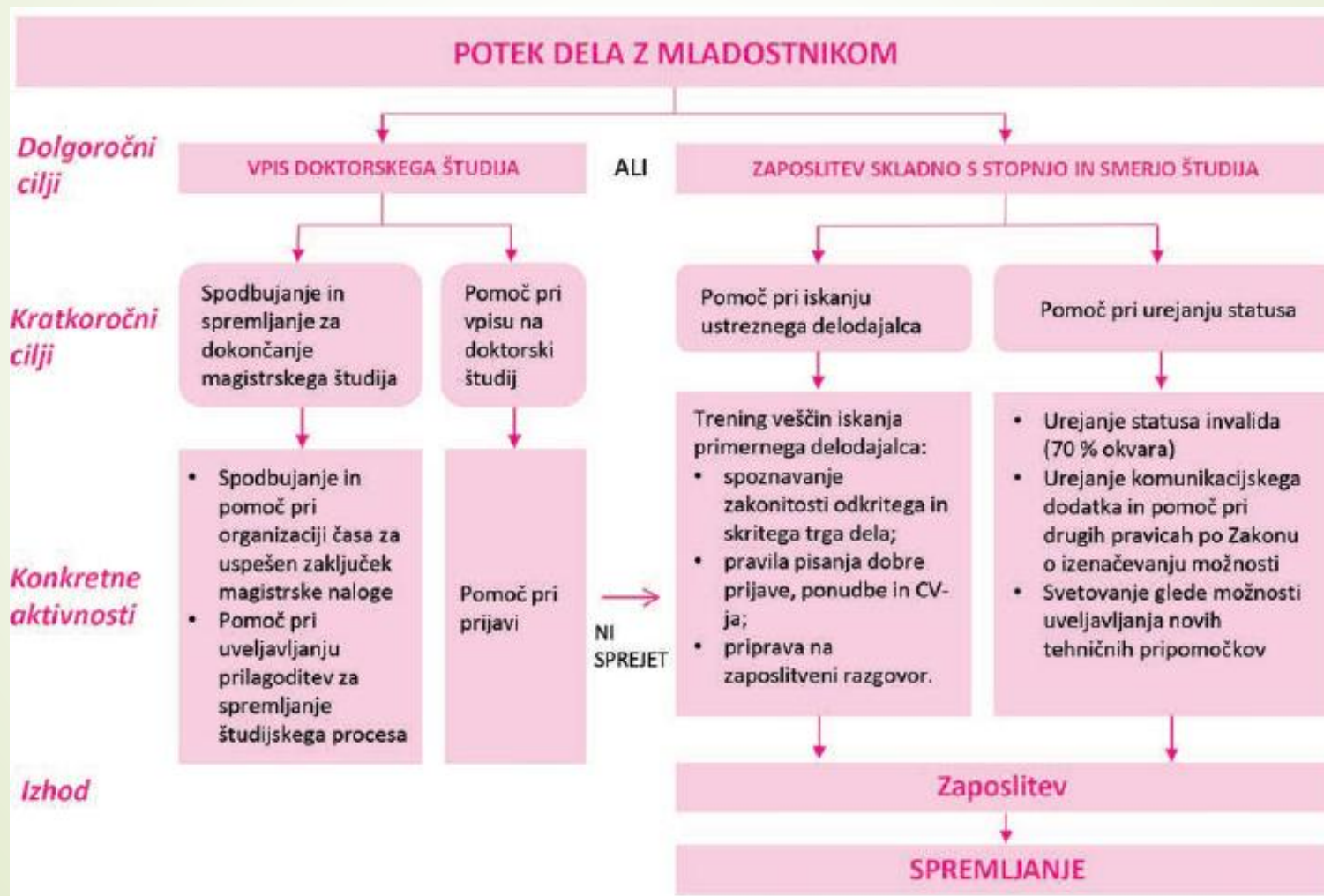
PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod v zaposlitev:

PREDHODNI PROJEKT PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- prehod v zaposlitev:

PREDVIDENE VSEBINE – PREHOD MLADIH + PROJEKT KOORDINACIJE

- ▶ Priprava skupne mreže delodajalcev, ki bodo pripravljene vključevati uporabnike:
 - ▶ v izobraževanje s praktičnim delom in
 - ▶ usposabljanje ter zaposlovanje;
 - ▶ do 50% vključenih v izobraževanje s praktičnim delom in vsaj 50% vključenih v usposabljanje;
- ▶ priprava in izvedba kampanje ozaveščanja delodajalcev o pomenu zaposlovanja mladih s posebnimi potrebami;
- ▶ priprava delavnic za ozaveščanje in opolnomočenje šolskih svetovalnih delavcev za delo z mladimi s posebnimi potrebami glede možnosti vstopa na trg dela (podporne in zaščitne zaposlitve);
- ▶ priprava aktivnosti za spodbujanje oz. izboljšanje funkcionalne pismenosti,
 - ▶ priprava delavnic in gradiv v lahkem branju (v lahkem branju vsaj osnutek pogodbe o zaposlitvi, vzorec prijave na delovno mesto, posodobitev Vodnika po pravicah invalidov);
- ▶ aktivnosti v smeri vzpostavitve enotnega podpornega okolja za projekte prehoda;
- ▶ priprava predloga dopolnitve standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije, prilagojene za mlade s posebnimi potrebami.

PREDVIDENE VSEBINE – PREHOD MLADIH + PROJEKTI PREHODA

- Izdelava individualnega načrta za vključitev uporabnika;
- motiviranje, opolnomočenje in spremljanje uporabnikov pri aktivnem prehodu iz šole v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu;
- preizkušanje načina izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije;
- sodelovanje pri pripravi predloga standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije prilagojene za mlade s posebnimi potrebami;
- sodelovanje s strokovnimi delavci strokovnih timov za zaposlitveno rehabilitacijo;
- sodelovanje s svetovalnimi in strokovnimi delavci ter sodelavci na šolah ali drugih organizacijah, ki jih obiskujejo mladi s posebnimi potrebami;
- izvedba delavnic za ozaveščanje in opolnomočenje šolskih svetovalnih delavcev za delo z mladimi s posebnimi potrebami glede možnosti vstopa na trg dela, s poudarkom na podpornih in zaščitnih zaposlitvah;

PREDVIDENE VSEBINE – PREHOD MLADIH + PROJEKTI PREHODA

- ▶ motiviranje in ozaveščanje staršev oziroma skrbnikov uporabnikov za njihovo sodelovanje v prehodu;
- ▶ sodelovanje z delodajalci z namenom vključitve uporabnikov v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu;
- ▶ sodelovanje pri pripravi skupne mreže delodajalcev;
- ▶ sodelovanje projektnih partnerjev pri strokovnih izhodiščih in strokovnih vprašanjih pri prehodu mladih s posebnimi potrebami na trg dela;
- ▶ spremljanje uporabnika po izhodu iz projekta;
- ▶ funkcionalno opismenjevanje uporabnikov:
 - ▶ npr. priprava življenjepisa za prijavo na delovno mesto, priprava prijave na delovno mesto, priprava na razgovor za delovno mesto – vozni redi, časovni okvir ipd..

DRUGE INFORMACIJE

- **PREDVIDENO ŠTEVILO VKLJUČENIH POSAMEZNIKOV:** 2500.
- **REGIJA IZVAJANJA:** celotna Slovenija, 1500 vključenih posameznikov v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija in 1000 vključenih posameznikov v kohezijski regiji Zahodna Slovenija.
- **USPEŠEN IZHOD:** vključeni posamezniki, ki bodo po zaključku sodelovanja vključeni v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu.
- **OBDOBJE IZVAJANJA:** od datuma podpisa pogodbe s sofinanciranjem do konca izvajanja sofinanciranih aktivnosti projekta, najkasneje do 30. 9. 2029.

ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA

- Urejena v Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI).
- Zaposlitvena rehabilitacija so storitve, ki se izvajajo s ciljem:
 - da se invalid usposobi za ustrezno delo;
 - se zaposli;
 - zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali
 - spremeni svojo poklicno kariero.
- **Merila za priznanje pravice** do zaposlitvene rehabilitacije:
 - vpliv posledic telesne ali duševne okvare ali bolezni na posameznika;
 - potrebe po storitvah zaposlitvene rehabilitacije kot delu celostne rehabilitacije pri posamezniku;
 - možnost zaposljivosti s prilagoditvijo ali uporabo sodobnih tehnologij;
 - ocena socialnega in delovnega okolja (socialne vloge posameznika) in
 - druga merila, ki se oblikujejo po pravilih stroke.

ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA

➤ **Storitve** zaposlitvene rehabilitacije:

- svetovanje, vzpodbujanje in motiviranje invalidov k aktivni vlogi;
- priprava mnenja o ravni delovnih sposobnosti, znanj, delovnih navad in poklicnih interesov;
- pomoč pri sprejemanju lastne invalidnosti in seznanjanje o možnostih vključevanja v usposabljanje in delo;
- pomoč pri izboru ustreznih poklicnih ciljev;
- razvijanje socialnih spretnosti in veščin;
- pomoč pri iskanju ustreznega dela oziroma zaposlitve;
- analiza konkretnega delovnega mesta in delovnega okolja invalida;
- izdelava načrta prilagoditve delovnega mesta in delovnega okolja invalida;
- izdelava načrta potrebne opreme in sredstev za delo;

ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA

- usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu;
- spremljanje in strokovna pomoč pri usposabljanju in izobraževanju;
- spremljanje invalida na delovnem mestu po zaposlitvi;
- sprotno ocenjevanje uspešnosti rehabilitacijskega procesa;
- ocenjevanje doseganja delovnih rezultatov invalidov in
- opravljanje drugih storitev zaposlitvene rehabilitacije.

NEKAJ BESED O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

► KVOTNI SISTEM ZAPOSLOVANJA:

- delodajalci, ki zaposlujejo najmanj 20 delavcev, razen tujih diplomatskih in konzularnih predstavništev, invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov, so dolžni zaposlovati invalide v okviru določenega deleža od celotnega števila zaposlenih;
- kvota znaša 2 do 6 odstotkov, odvisno od dejavnosti delodajalca;
- izpolnitev kvote na tri načine:
 - zaposlitev invalidov;
 - nadomestna izpolnitev kvote;
 - plačilo prispevka zaradi neizpolnitve kvote.
- V kvoto se štejejo invalidi, ki jih delodajalci prijavijo v zavarovanje kot invalide skladno z Navodilom za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide.

NEKAJ BESED O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

▶ DELODAJALCI S POSEBNIM POMENOM:

▶ invalidska podjetja:

- ▶ gospodarska družba, ki je registrirana kot družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba ali komanditna delniška družba, lahko posluje kot invalidsko podjetje, če med celim poslovnim letom zaposluje in usposablja najmanj 40% invalidov od vseh zaposlenih v družbi;
- ▶ zaposluje in usposablja invalide, ki se zaradi invalidnosti ne morejo zaposliti ali zadržati zaposlitve pri delodajalcih v običajnem delovnem okolju, ker jim ne morejo zagotoviti ustreznih delovnih mest;
- ▶ zaposluje najmanj enega strokovnega delavca iz 9. člena ZZRZI, če zaposluje in usposablja več kot tri invalide, sicer pa na vsakih 20 zaposlenih invalidov enega strokovnega delavca.

NEKAJ BESED O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

► zaposlitveni centri:

- zaposlitveni center je pravna oseba, ki se ustanovi zaradi zaposlovanja invalidov izključno na zaščitnih delovnih mestih in izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, ki jih predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo, in ima izdelan poslovni načrt. Občine skrbijo za vzpodbujanje ustanavljanja in delovanja zaposlitvenih centrov na svojem območju;
- invalidom, zaposlenim na zaščitnih delovnih mestih, zagotavlja zaposlitveni center delo na svojem sedežu, v svojih poslovnih enotah, na podlagi sklenjenih poslovnih pogodb pa občasno lahko tudi pri poslovnih partnerjih. Zaposlitveni center mora zagotavljati programe, ki vsem zaposlenim invalidom zagotavljajo stalno in neprekinjeno delo in vse pravice, ki izhajajo iz sklenjenega delovnega razmerja;
- **zaščitna zaposlitev** je zaposlitev invalida na delovnem mestu in v delovnem okolju, prilagojenem delovnim sposobnostim in potrebam invalida, ki ni zaposljiv na običajnem delovnem mestu – to je zaščiteno delovno mesto.

NEKAJ BESED O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

- ▶ **Podporna zaposlitev** je zaposlitev invalida na delovnem mestu v običajnem delovnem okolju s strokovno in tehnično podporo invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju:
 - ▶ invalidu se lahko zagotavlja pri uvajanju v delo, na delovnem mestu in pri vključevanju v delovno okolje strokovna podpora z informiranjem, svetovanjem in usposabljanjem, osebno asistenco, spremljanjem pri delu, razvojem osebnih metod dela in ocenjevanjem njegove delovne uspešnosti ter tehnična podpora s prilagoditvijo delovnega mesta in sredstev za delo;
 - ▶ delodajalcu in delovnemu okolju invalida se zagotavlja strokovna podpora z informiranjem in svetovanjem.
- ▶ Invalidska podjetja in zaposlitveni centri morajo najmanj 80 % dobička poslovnega leta nameniti za povečanje osnovnega kapitala družbe, povečanje zakonskih rezerv ali ga porabiti za enak namen kakor finančna sredstva iz naslova oprostitev in olajšav iz 61. člena ZZRZI.
- ▶ Invalidska podjetja in zaposlitveni centri morajo imeti najmanj 5 zaposlenih.

NEKAJ BESED O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

► VZPODBUDE ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV:

- subvencije plač invalidom;
- plačilo stroškov prilagoditve delovnih mest in sredstev za delo invalidov;
- plačilo stroškov storitev v podpornem zaposlovanju;
- oprostitvev plačila prispevkov pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih invalidov;
- nagrade za preseganje kvote;
- letne nagrade delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov in
- druge vzpodbude na področju zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide ter druge razvojne vzpodbude.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

